

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Sharei Tefillah Publication
29 Parker Blvd. Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת קרח - Shabbos Parshas Korach

ה' תמוז תש"ס - July 8, 2000

לכל זמן ועת

הדלקת נרות - 8:13 * שקיעה/יום השבת - 8:31
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:49 * צאת הכוכבים/מעריב - 9:21
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:17 * לשיטת רבינו תם - 9:43
מי שמדליק מוקדם, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר)

מדעת עליון

ויקח קרח בן יצהר בן קהת ואון בן פלת בני ראובן וגו' (טז-א)
אמרו חכמינו ז"ל שלהלן כשנבלעו קרח ועדתו באדמה, שוב לא נזכר שמו של און בן פלת, והטעם הוא כי אשתו הצילתו. שאמרה לו, "מה נפקא מינה לך אם אהרן יהיה הרב או אם קרח יהיה הרב - כי בין כה אתה תישאר התלמיד?" אמר לה, "יומה אעשה, עמם הייתי בעצה ונשבעתי לו." השקתה אותו יין והלכה וישבה על פתח האהל כששערותיה סתורות ופרועות וכל מי שבא וראה חזר מיד על עקבותיו. וצ"ע, למה נתרעו מפני שראשה פרוע? אלא ביאר הגמ"ר יונתן זצ"ל בס' לוחות עדות שהרי קדושים היו קרח ועדתו בעיני עצמם, ולדעתם היה כל אחד ואחד מהם ראוי לשמש בכהונה גדולה. אלא חשבו הם שלגבי הכהן גדול, הלא נאמר "וכפר בעדו ובעד ביתו" (אחרי מות טז-ז), ודרשו בגמ' "ביתו" - זו אשתו. ואם כן, חייבת אשתו של הכהן גדול להיות אשה צנועה וראויה, שאם לא כן תהיה, הרי זה יהיה פגם בכהן גדול עצמו, וזה עשוי לערער את כהונתו. אמנם, עכשיו משראו כל העדה הרעה הזאת שאשתו של און פורעת את ראשה לעיני זרים, הסיקו מזה שבעלה באמת אינו ראוי כלל להיות הכהן גדול ולשמש בענינים של קדושה כמוהם, ועל כן לא רצו עוד לצרפו אל חבורתם.

ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת בתיהם... ואת כל הרכוש (טז-לב)
לכאורה יש לעיין, דהנה בפי אנשי העם שגור הביטוי, שאדם שהוא עשיר

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וכו' (טז-א)

Rashi introduces our *parsha* with the statement: "This *parsha* is explained nicely in the *medrash* of Rabbi Tanchuma." The question is asked, based on the *gemara* (*Eruvin 64a*), which states that one is forbidden to say, "This teaching is pleasing; that teaching is not pleasing." This means that just as one is forbidden to criticize part of the *Torah*, one is forbidden to praise part of the *Torah*. The reason is that such praise, by implication, calls into question the beauty of the rest of the *Torah*! If so, how can Rashi call this a "nice explanation"?

R' Ovadia Yosef Shlit"a explains that the *gemara's* statement that one may not praise part of the *Torah* was referring to praising a *halacha* - Jewish law, since all *halachos* are equally beautiful and equally important. However, when one hears a particularly beautiful *derashah* or homiletical teaching, one is permitted to say so.

But if one is not permitted to criticize a *Torah* teaching, why are there so many instances in *Torah* literature (including the *gemara*) where scholars denigrate each others' teachings? R' Yosef explains that if one scholar truly believes that the *halachic* opinion of another scholar is wrong, the first scholar must speak out in strong terms to prevent the public from acting in accordance with that mistaken view.

הוא היה אומר.....

R' Menachem Hadarshan ZT"L would say:

"A person must strive to look inwards at himself. You can't always change others, but you can change how you see them."

R' Moshe of Sassov ZT"L would say:

"To conquer one's anger is a level higher than one who has fasted 1000 fasts!"

The Chozeh of Lublin, R' Yaakov Hurvitz ZT"L would say:

"In mentioning Korach's distinct *יחוס*, the *Torah* wishes to teach us a most vital lesson - don't think that prestigious family connections can buy one special rights!"

A SPECIAL MAZEL TOV TO MR. AND MRS. ALEXANDER HOFFMAN ON
THE BIRTH OF THEIR SON, YITZCHOK נ"י . MAY THEY SEE MUCH נחת.
For information please call 914-362-4380/E-Mail TorahTavlin@aol.com.

think a man of this caliber has emerged in the last fifty years! And," he added, "besides the brilliance, one can note his amazing humility and fine character throughout every word he writes."

Then he looked up at the man. "You come from Butzatz, maybe you know him. Have you ever heard of R' Meshulam Igra?"

The man didn't emit a verbal response. Instead, he fainted. When he came to, he recounted the entire story of the engagement and its dissolution, how R' Meshulam was meant to be his son-in-law but the match was broken over coffee grounds. Rabbi Pick looked up at him and shook his head sadly. "Perhaps the greatest undoing of our nation throughout its history is the non-appreciation of its great leaders. *Hashem* did not let Korach's rebellion against Moshe subside with just one action. It took three very different miracles - the splitting of the earth, the fire that consumed, and the budding of the dry sticks - to reiterate this most important point that sustains us until today. Because if we do not realize from where our strength comes, our great *Rabbonim* and leaders, *Hashem* will remind us. And then we'll all have a reason to faint!"

TORAH GEMS

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וכו' (טז-א)

Chazal tell us that Yaakov Avinu implored *Hashem* to keep his name out of the episode of Korach's dispute. **R' Yehudah Nachshoni ZT"L** explains that Yaakov bought the first-born rights from his brother Eisav. Years later, he transferred his son Reuven's rights to a younger son, Yosef. After that, of Yosef's two sons, he placed the younger one Ephraim, ahead of the older Menasheh. Yaakov Avinu felt that the rights of the *Bechor* were not guaranteed to the original bearer. Instead, that person must be worthy to merit it.

Korach ben Yitzhar challenged this principle. He believed that his father's branch of the family tree was entitled to be leaders and princes of *Shevet Levi*, because Yitzhar was second in age to Moshe's father Amram. Dathan and Aviram were members of *Shevet Reuven*. They sought the priestly privileges as if it were Reuven's natural birthright.

This was a direct challenge to Yaakov's policy that the *Bechor* and its responsibilities are transferable to a more worthy person. Yaakov didn't want his name mentioned in an argument which constituted an assault on his valued principle that the *Bechor* be worthy of the *Bechorah*.

מופלג "עשיר כקרח", או "פלוני יש לו אוצרות קרח", וכדומה. וכאן יש מקום לשאול, מפני מה נתלים אנו בקרח דוקא כדי לציין עשיר מופלג? כלום חסרים בישראל עשירים אחרים?

על זה אמר האדמו"ר ר' ברוך משדליץ זצ"ל שכך דרכם של הרבה עשירים בישראל, שבימי חייהם מתהלכות אגדות גדולות על רוב עשרם ואוצרות רכושם. הסיפורים שמספרים על אודות העשירות של אלו האנשים הם נפלאים עד מאד. אולם, כאשר אותם העשירים הולכים לעולמם, מתברר לפתע שהיתה הגזמה רבה בתיאור עשרם וממונם, כי מה שחשבו אנשי העולם עליהם, לא היה להם ממש.

מבחינה זאת, שונה היתה גורלו של קרח מגורלם של שאר עשירי ישראל. כי קרח באמת ירד שאולה עם כל אוצרותיו ועם כל הרכוש שצבר בימי חייו. משום כך, נשאר זכרו של קרח בתודעת העם כעשיר מופלג, שאוצרותיו לא יסולאו בפז. מכאן, פשט בלשוניו שקוראים למי שנחשב כעשיר מופלג, שהוא "עשיר כקרח" או "אוצרותיו כקרח".

מעשה אבות.... סימן לבנים

כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה' וגו' (טז-ג)

As a young man, **R' Meshulam Igra ZT"L**, was engaged to the daughter of a prominent community leader in the city of Butzatz. A few months before the wedding the young *choson* ate a meal at the home of his future father-in-law. Dessert was served together with a delicacy that the impoverished Reb Meshulam had never seen - coffee. The servant brought out a cup of brewed coffee together with sugar and milk. The prospective father-in-law directed his son in law to partake. The young scholar looked quizzically at each item and began to ponder. There were two liquids and sugar. The *gemara* states that eating precedes drinking so he took a spoon of sugar and ate it. Then he was unsure what to drink first, the milk or the black brew. Noting that darkness in the *Torah* comes before day, he drank the black coffee. Then, not wanting to embarrass his soon-to-be father-in-law, he slowly chewed and swallowed the grinds from the bottom of the cup. His prospective bride stood in shock.

"Father," she cried "I cannot marry a man who does not know how to drink a cup of coffee!" The engagement was broken.

Years later this man visited the home of **R' Yeshaya Pick ZT"L**, the *Rov* of Breslow. R' Pick told him that he had just received a letter filled with the deepest insights. "I have to be totally immersed in *Torah* thought to begin to comprehend the level of this man's brilliance. In fact, I do not